

літику і практику органів державного регулювання, соціальних і культурних установ.

Співвідношення методів тарифного та нетарифного регулювання досі не отримало одноманітного наукового співвідношення. Здебільшого ці заходи протиставляються, розуміються відповідно як заходи економічного та адміністративного впливу.

Правове забезпечення методів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності є предметом господарсько-правового регулювання, причому носить яскраво виражений публічний характер та спрямовано на забезпечення суспільного господарського порядку і поточної економічної політики в державі.

Враховуючи всю важливість даного питання правових досліджень в цій площині недостатньо, хоча дослідження з господарського права торкались багатьох питань зовнішньоекономічної діяльності, зокрема такими вченими, як О.О. Ашурков, В.П. Богун, О.В.Буткевич, О.М. Вінник, О.П.Загнітко, О.Р. Зельдіна, Т.С. Кисельова, О.В. Клепікова, В.С. Мілаш, А.В. Омельченко, І.Г. Побірченко, О.П. Подцерковний, В.В. Посєдинок, В.Ю. Полатай, О.Є. Северин, В.М. Стойка та ін.

Натомість, відсутнє не лише ґрунтовне визначення поняття та порядку застосування методів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в законодавстві, але і комплексні правові дослідження цих методів, в тому числі з урахуванням діючої господарсько – правової доктрини [2,с. 384].

Підсумовуючи вищевикладене, можна дійти висновку, що методи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності відіграють суттєву роль в розвитку світового господарства, але вони потребують подальшого вдосконалення, кодифікації та компактизації законодавства для більшої їх ефективності.

Література

1. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / Гребельник О.П.– К.: Центр навчальної літератури.– 2010.– 283 с.
2. Багрова І.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посібник / Багрова І.В.– К.: Центр навч. л-ри, 2004.– 384 с.

УДК 346.7/ 656.07 (043.2)

Горбатюк Я.В.,
асистент,
Гапченко І.А.,
студентка,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) ЗА ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ

Проблеми державного контролю як специфічної правової форми діяльності органів державної влади у процесі регулювання суспільних відносин (у тому числі й господарської сфери) належать до групи найважливіших проблем цілого ряду державно-правових дисциплін, які досліджують державний контроль чи то з позицій юриспруденції, чи державного управління й менеджменту, чи соціальних наук. Справді, значущість наукового державно-правового аналізу поняття та форм державного контролю випливає бодай з того, що поза функціонуванням цієї підсистеми державного управління унеможлиблюється реалізація цілого ряду базових функцій держави. Причому з огляду на те, що сам державний контроль є складним і багатовимірним явищем, ми маємо всі підстави виокремити таку його форму (відповідно до критерію об'єкта даного контролю), як державний контроль у сфері господарської діяльності. Дослідженням особливостей державного контролю (нагляду) у сфері господарської діяльності присвячені праці О.Ф. Андрійка, Ю.П. Битяка, О.П. Віхрова, С.В. Ківалова, В.К. Колпакова, Н.П. Кучерявенко та ін. [3, с. 387].

Закон України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (далі – Закон) визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) [2].

Законодавець визначив державний контроль у сфері господарської діяльності як діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавст-

ва суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, прийнятного рівня безпеки для населення, навколишнього природного середовища.

Державний контроль (нагляд) за господарською діяльністю у сфері транспорту здійснюють Міністерство інфраструктури України, Департамент автомобільного транспорту, Головна державна інспекція на автомобільному транспорті, Державна авіаційна служба України та інші. Міністерство інфраструктури України координує діяльність всіх видів транспорту відповідно до Закону України "Про транспорт" та Закону України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності". Департамент автомобільного транспорту здійснює державне регулювання у галузі автомобільного транспорту, безпеки на транспорті. Головна державна інспекція на автомобільному транспорті контролює додержання ліцензіатами ліцензійних умов та вимог безпеки на транспорті. Державна авіаційна служба України здійснює державний контроль та нагляд за безпекою цивільної авіації, ліцензує авіаційні перевезення та контролює дотримання ліцензійних умов суб'єктами господарювання у сфері авіації.

Законом встановлені права суб'єкта господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) (стаття 10 Закону).

Відповідно цієї статті суб'єкт господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) має право перевіряти наявність у посадових осіб органу державного нагляду (контролю) службового посвідчення і одержувати копії посвідчення (направлення) на проведення планового або позапланового заходу та не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення державного нагляду (контролю), якщо посадова особа органу державного нагляду (контролю) не надала копії документів, визначених Законом, або якщо надані документи не відповідають вимогам Закону [2].

Статтею 9 Закону зазначено, що за невиконання вимог законодавства, а також завдання неправомірними діями збитків суб'єкту господарювання орган державного нагляду (контролю), його посадові особи несуть відповідальність згідно із Законом [2].

Підсумовуючи вищевикладене варто зазначити, що лише завдяки введенню в дію Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" від 05.04.2007 року розпочався якісно новий етап розвитку у сфері державного контролю.

Сповнений демократичних, прогресивних нововведень, Закон забезпечив умови для встановлення прозорості процедури здійснення державного нагляду (контролю), ефективного використання ресурсів органів

державного нагляду (контролю) завдяки зосередженню їхньої уваги на тих суб'єктах господарювання, діяльність яких становить найбільшу загрозу для населення і навколишнього природного середовища, а також зниження навантаження на суб'єктів господарювання завдяки зменшенню кількості перевірок та строків їх проведення, що в свою чергу забезпечить створення сприятливого бізнес-клімату в Україні.

Література

1. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01.06.2000 р. № 1775-III // Відомості Верховної Ради України.– 2000.– № 36.– Ст. 299.

2. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 р. № 877-V // Відомості Верховної Ради України.– 2007.– № 29.– Ст. 389.

3. Ісаков М.Г. Види державного контролю у сфері підприємницької діяльності / М.Г. Ісаков // Форум права.– 2012.– № 1.– С. 387-395.

УДК 346.2/ 656.07 (043.2)

Горбатюк Я.В.,
асистент,
Тихомирова А.М.
студентка,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ВИДИ УЧАСНИКІВ ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН У ТРАНСПОРТНІЙ СФЕРІ

Договірні відносини у сфері транспорту є особливим видом відносин, які регулюються Господарським кодексом України (глава 32 "Правове регулювання перевезення вантажів", статті 306-316), Цивільним кодексом України (щодо перевезень – глава 64, транспортного експедирування – глава 65), а також актами спеціального транспортного законодавства.

Спеціальне транспортне законодавство регулює відносини, які складаються щодо організації та безпосереднього здійснення господарської діяльності на транспорті.

Про актуальність зазначеної теми свідчать численні публікації в юридичній літературі, зокрема, праці Вінник О.М., Столярського О.В., Трикур В.М. та ін.

Участь у договірних відносинах у сфері транспорту беруть різні ка-